

ଦୀନରାଜ

ଆହୁରି:- ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମାବତୀ ଶ୍ରୀ ୨୧୮୩.

૨૭ એકમાસી વર્ષથી ચાલતી અમામા

ઈ. સ. ૧૯૩૦ થી નવા સ્વરૂપે પ્રગટ થતી

આ માળાનું જીવન
ધોરણ બદલી નીચેની
નવી યોજના રાખી છે—

(૧) આ માળાનું
વર્ષ જાન્યુઆરીથી ડીસે-
મ્બર સુધીનું ગણાશે.

(૨) આ માળામાં
એક વર્ષમાં કાઢિત સોળ
પેજ ૧૦૦૦ થી ૧૧૦૦
પાના જેટલું વાંચન ચાર-
પાંચ પુસ્તક રૂપે મળશે.

(૩) આ માળાનું વાર્ષિક
સવાજમ નીચે મુજબ હશે.

આ વર્ષના પુસ્તકો

સુરેખા [મૈસિક નવલકથા] ૨-૮-૦

સાહિત્યના

રાજરમત શ્રી ઉચ્છરંગરાય ઓઝા ૨-૦-૦

બીજા તૈયાર થતાં પુસ્તકો વિશે હવે પછી

હિંદુસ્તાન સાર

સાહિત્ય

સાહિત્ય

[પિતૃકા સાર]

[પાંચમી કાવ્ય]

[સંસ્કૃત સાર]

૧. ૧-૦-૦

૨. ૧-૦-૦

૩. ૧-૦-૦

[પરદેશનામે શીલોગ ૧૦૦૦ પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવો]

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૨૨૮૬ કિંમત ૦.૬૦

ગ્રંથનામ ૩૦૦૨૫૫૫

વર્ગિક ૬ - ૧

ગીતરજની

લેખક

બાલકૃષ્ણ ઇ. ભટ્ટ

કલાકાર

ચંદ્રસિંહ જાડજી

હેયે જેને રપૃહા ના યશ-જય-ધનની, વિશ્વખંધુત્વ પ્રેમે,
સત્પંથે જે ઝઝૂમે અવિરત શ્રમથી ધન્ય તે દિવ્ય પ્રાણી.

અવનલાલ ઑન્ડ સન્સ

અમદાવાદ અને મુંબઈ-૨

પ્રકાશક
જીવનલાલ એન્ડ સન્સ
તરફથી ચંદ્રકાન્ત જી. મહેતા
પીરમશા રોડ : અમદાવાદ.

મુંબઈના એજન્ટસ
જીવનલાલ એન્ડ સન્સ
૧૨૯, પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ,
મુંબઈ-૨

પહેલી આવૃત્તિ
જીવનલાલ એન્ડ સન્સ
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ સંગ્રહ
૨૨૨૯૬

જૂન ૧૯૪૦

[કૌપીરાઈટના સર્વ હક્ક પ્રકાશકને સ્વાધીન છે.]

[રેકૉર્ડિંગ તથા રેડિયો બ્રોડકાસ્ટીંગના હક્ક લેખકે સ્વાધીન રાખ્યા છે.]

કિંમત
૦-૮-૦

મુદ્રક
મણિલાલ કલ્યાણદાસ પટેલ
ધી સૂર્યપ્રકાશ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ
પાનકોર નાકા : અમદાવાદ.

માતૃસમર્પણ

વાત્સલ્યકુંજે મુજ માવડીની
ખેલ્યો કૂદો રમ્ય પ્રભાત લાનુની
હૂંફાળ કૂંળી કિરણાવલિમાં;
મૂમે દગે શૈશવનાં સુનેરી
સ્વપ્ને મઝાનાં ઉરમાં રમી રહ્યાં !

વાત્સલ્ય ક્યાં એ મુજ માવડીનું !
નિદોષ ક્યાં શૈશવ ધન્ય ચારુ !
આજે મળે ના મુખ માવડીનું;
શૈશવ તણા ખેલ જ એક સ્વપ્નું,
ઊઠી ગયું શૈશવને સ્મૃતિ રહી.

x

x

x

અપીં સહષેં ગીત ફૂલડાંતણી
માળા મુહાગી, મૃદુ, સૌરભે ભરી,
તુજ કંઠમાં પુણ્ય પવિત્ર માવડી,
ને ધન્ય માનું મુજ જિંદગાની.

બા. છ. ભટ્ટ

અ નુ ક્ર મ

<p>૧ પગલીઓ ૧</p> <p>૨ દેશહીપક ૨</p> <p>૩ નંદકિશોર ૩</p> <p>૪ કૂલડાંનીમાળા ૫</p> <p>૫ ગાંધીજી ૬</p> <p>૬ જીવન-હીંડોળ ૮</p> <p>૭ મોરલો ૧૦</p> <p>૮ વસંત ૧૧</p> <p>૯ પ્રાર્થના ૧૨</p> <p>૧૦ ખંસરી ૧૩</p> <p>૧૧ હીપાવલિ ૧૪</p> <p>૧૨ અમે તો ૧૬</p> <p>૧૩ ગુજરાતના વહની ૧૭</p> <p>૧૪ કનૈયો ૧૮</p> <p>૧૫ દીવડા ૧૯</p> <p>૧૬ મંદિરિયે આવજો.... ૨૦</p> <p>૧૭ ચાંદલિયો ૨૨</p>	<p>૧૮ હોળી ૨૩</p> <p>૧૯ મેઘરાજ ૨૪</p> <p>૨૦ પોપટજી ૨૬</p> <p>૨૧ એકલડી ૨૭</p> <p>૨૨ ગયો ક્યાં વિશ્વમાળી ? ૨૮</p> <p>૨૩ વિશ્વસૌંદર્ય ૩૦</p> <p>૨૪ શાનો છે શોર ૩૨</p> <p>૨૫ ગુજર ગાન ૩૩</p> <p>૨૬ ભૂલાં પડ્યાં રે ૩૫</p> <p>૨૭ રમતાં 'તાં ... ૩૭</p> <p>૨૮ રાધા-કૃષ્ણ ૩૮</p> <p>૨૯ વસંત આવી ૪૦</p> <p>૩૦ મોરડી ૪૨</p> <p>૩૧ રાસ ૪૪</p> <p>૩૨ ગાવલડી ૪૫</p> <p>૩૩ ભમરડો ... ૪૬</p> <p>૩૪ પતંગ ૪૮</p>
---	--

નિવેદન

‘કાવ્યસૌરભ’ના પ્રકાશન પછી સુગેય કાવ્યોનો આ મારો પ્રથમ સંગ્રહ પ્રગટ થાય છે. છેલ્લાં પાંચેક વર્ષના ગાળામાં રચેલાં ગીતોનો આમાં સંગ્રહ કરેલો છે. ‘ગીતરજની’ સાહિત્યપ્રિય ગૂજરાતને ચરણે ધરતાં મને અપ્રતિમ આનંદ થાય છે.

પહેલી નજરે જોતાં જ તેમાંનાં ગીતોમાં ઢાળની વિવિધતા જડશે. તેમાંના શબ્દોની યોજના તેના ભાવ અને વસ્તુને અનુસરી કરવા પ્રયત્ન કર્યો છે. સામાન્ય રીતે લોકગીતોના ઢાળમાં રચેલાં ગીતો ખીજાં કરતાં સહેલાઈથી લોકપ્રિય બને છે. તેવા ઘોડાંક લોકગીતના નમૂના આપવા યત્ન કર્યો છે. તેમાંનાં નૃત્ય અને અભિનયગીતો તેમ વસ્તુ પ્રમાણે અમુક પ્રકારના અભિનય

અને અનુકૂળ સુરવાદનથી ગવાય એ જરૂરી છે: ત્યારે જ તેની ખરી ખૂબી પણ પ્રકટ થઈ શકે ! જે બાળગીતો છે તે બાળ-માનસને અનુસરી રચેલાં છે. રસિક ગૂજરાતણો માટે એમાં થોડાંક રાસગીતો પણ રાખ્યાં છે.

મારી સંગીતપ્રિય રસવૃત્તિ જુદા જુદા ઢાળના સંયોજનમાં મને અગત્યની થઈ પડી છે. રાષ્ટ્રીય ભાવનાને સાચું ઉત્તેજન મળે એ જાતની દૃષ્ટિને મેં આ સંગ્રહમાં આવકારલાયક ગણી છે. એટલે થોડાંક રાષ્ટ્રગીતો પણ એમાં મળશે.

શ્રી રાયપુર બાલમંદિર, શ્રી નવી ગૂજરાતી શાળા, શ્રી પુષ્પ બાલમંદિર વગેરે જુદાંજુદાં બાલમંદિરોમાં આમાંનાં કેટલાંક ગીતો ગવાય છે. ગાંધીજી, મોરલો, નંદકિથોર, ગાવલડી, દીવડા, પગલીઓ વગેરે ગીતો બાળકોએ પોતાનાં કરેલાં છે, એમ કહેવામાં જરા પણ અતિશયોક્તિ નથી.

બાલમંદિરો, પ્રાથમિક શાળાઓ, અને કન્યાશાળાઓમાં ઉપયોગી થઈ પડે તે જાતનાં ગીતોનો આમાં સમાવેશ કરેલો છે.

બાળગીતોમાં પ્રોત્સાહનવૃત્તિથી યોગ્ય સુધારાવધારા સૂચવવા બદલ, બાલમાનસનાં અનુભવી અને બાળકેળવણીમાં રસ લેતાં પૂ. શ્રી. નિર્મળાબહેનનો અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માનું છું. ‘ગીતરજની’ને સુંદર ચિત્રોથી વિભૂષિત કરનાર ગુજરાતના ઉત્સાહી કલાકાર મારા મિત્ર શ્રી. જાડેજનો ઉપકાર હું કેમ ભૂલી શકું? પુસ્તકને કલાત્મક રીતે મુદ્રિત કરી પ્રકટ કરવા બદલ મારા પ્રિયમિત્ર શ્રી. ચંદ્રકાન્તભાઈનો હું આભારી છું.

મને પ્રસ્તાવનાની આવશ્યકતા લાગતી નથી. એક જ માણસના અભિપ્રાય પર જનતા દોરવાય એવી સ્થિતિ હવે રહી નથી. વાચકોમાં સ્વતંત્ર વિચારશક્તિ હોવી જરૂરી છે. એટલે પુસ્તક જેવું છે તે સ્વરૂપે જ જનતા સમક્ષ મૂકવામાં હું ગૌરવ માનું છું. અને આ રીતે વાચકો બારોબાર એમાંની સારીનરસી વસ્તુ પોતાની મેળે સમજી લે ને પછી એનો ઉપયોગ કરે, એમાં જ એની પ્રસ્તાવનાનું મહત્ત્વ સમાઈ જાય છે. વસ્તુ સારી હોય તો જનતા એને સ્વીકારે એ તો નિઃશંક છે.

સાહિત્યરસિક ગુજરાતને આમાંનાં થોડાંક ગીતો પણ જો ગમશે અને જનતાનો જીલો અમર બનવા જેટલું એનામાં સામર્થ્ય હશે તો મારો શ્રમ સફળ થયો માનીશ.

રાયપુર મકેરીવાડ,
અમદાવાદ
૧ લી જૂન, ૧૯૪૦

}

બાલકૃષ્ણ છ. ભટ્ટ

જ્ઞાનવર્ધક પુસ્તકમાળાનું ૯૪મું પુસ્તક-૧૯૪૦નું
મૌલિક ને દળદાર પહેલું પુસ્તક.

આપણી ૧૯૩૦-૩૨ ની સત્યાગ્રહની
રાષ્ટ્રીય લડત અને આધુનિક કોલેજિયન
યુવકયુવતીઓનાં જીવંત ચિત્રોથી તથા
મહામૂલાં કાવ્યમુક્તકોથી છલકાતું શ્રી
જેઠાલાલ ત્રિવેદીનું આ મૌલિક પુસ્તક
ગુજરાતી નવલકથાઓના સાહિત્યમાં અ-
નેરી ભાત પાડી રહેશે. 'દિવ્યચક્ષુ' પછી
ગુજરાતી સાહિત્યમાં આ એક જ એ જાતની

અનોડ નવલકથા મૂકી શકાય. વળી તેની પ્રસ્તાવના સાક્ષરશ્રી
રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઈએ લખી છે એ પણ તેની
એક વિશિષ્ટતા છે.

પૃષ્ઠ ૩૨૦ : સુંદર જેકેટ : પાકું : છોટનું બાઈડિંગ : કિં. ૨-૮-૦

સુપ્રસિદ્ધ શ્રી ઉછરંગરાય ઓઝા જેમનું પુસ્તક, 'તક્ષશિ-
લાની રાજમાતા' સારો આદર પામ્યું છે, તેમનું આ બીજું
નવું જ ડિટેક્ટીવ, રાજ્યખટપટના બનાવોથી ગૂંથાયેલું પુસ્તક

કાઠિયાવાડી રાજરમત

અનુશબ્દોમાં તેઓ કહે છે કે આ નવલકથા મૌલિક નથી.
કાઠિયાવાડનાં દેશી રાજસ્થાનોની છતાં આ કથા કલ્પિત છે.
અને ખાસ કાઠિયાવાડીઓના વાચન માટે લખાયેલી છે.

પૃષ્ઠ ૨૫૦ : : કવર જેકેટ : પાકું પૂઠું : : કિંમત રૂ. બે

આહુક થવા આજેજ લખો

જ્ઞાનવર્ધક પુસ્તકમાળા : પીરમશારોડ, અમદાવાદ.

પગલીઓ

(નૃત્યગીત)

હું તો ધીરે પગલીઓ ભરતી'તી;
વારે ધડિયે પડીપડી ઊભી થતી.

પેલા ચાંદાને જોઈ જોઈ મલકાતી;
ઝીણા તારા ગણી ગણી થાકી જતી.

લીલી વાડીમાં ફૂલડાં વીણતી'તી;
સાથે ઝીણું મજનું ગીત ગૂંજતી'તી.

પેલા મોરલાની સાથે રમતી'તી;
એનાં રૂપરંગ જોઈ ખૂબ રાજ થતી.

મારી માડી દેખીને મને હરખાતી;
મને હેતે પારણિયે ઝુલાવતી'તી.

દેશદીપક

(કૃયગીત)

દેશદીપક મા ! દેશદીપક મા !

દેશદીપક હું થઈશ.

મા તારી મુક્તિને માટે

મોંઘો પ્રાણ ધરીશ ...દેશ.

ખાદી ધારી શરીર પર હું

સાચો સનિક થઈશ;

સત્ય અહિંસાની સમશેરે,

રણમયદાને જઈશ....દેશ.

દુશ્મનની ખંદૂકની ગોળી

છાતી ઉપર ઝીલીશ;

મરી જીવીને વિશ્વ વિરાટે

ઉજ્જવળ નામ કરીશ.

દેશદીપક હું થઈશ.

નંદકિશોર

(નૃત્યગીત)

બની હું નાનો નંદકિશોર; વનમાં ગાયો ચારું.
બજવું વાંસલડી અણમોલ; વનના મોર નચાવું....

દૂધ ને માખણની ગોળી,
ધરધરમાં ઢોળી ફેડી;
બની હું ગોકુળકરો ચોર ...વનમાંગાયો ચારું....
બની હું નાનો નંદકિશોર વનમાં ગાયો ચારું.

માસી પૂતનાને મારું,
જમુનાના જળમાં ઊતરું;
નાથું કાળુડો ઝેરી નાગ....વનમાં ગાયો ચારું....
બની હું નાનો નંદકિશોર વનમાં ગાયો ચારું.

ગીતાનાં વચનો રસીલાં,
અર્જુનને સંભળાવું રથમાં;
અપાવું પાંડવને નિજરાજ....વનમાં ગાયો ચારું....
બની હું નાનો નંદકિશોર વનમાં ગાયો ચારું.

ગોકુળિયું ઘેલું કરથું,
માનવનાં દુઃખડાં હરથું;
જસોદાજીને લાગું પાય....વનમાં ગાયો ચારું....
બની હું નાનો નંદકિશોર વનમાં ગાયો ચારું.

ફૂલડાંની માળા

(અભિનયગીત)

ઢાઈએ ઘી ઇ મારી મોંધી;

ફૂલડાંની માળા !

ઢાઈએ લીધી ઇ મારી મોંધી,

ફૂલડાંની માળા !

વગડા તે વનમાં ગઈતી વહેલી સવારે જીઠી;

ડોલર ચંપાનાં ફૂલડાં વીણવા

સુગંધીવાળાં....ઢાઈએ.

ચૂંદડી નવરંગી મારી પળપળમાં જીડી જતી;

પુષ્પો વીણતાં વીણતાં મૂંઝાતી

એકલડી બાળા....ઢાઈએ.

નયનોનું અમૃત રેડી ફૂલડે ફૂલડે મન જોડી

ઉરના ઉમળકે મેં તો ગૂંથી

ફૂલડાંની માળા....ઢાઈએ.

ગાંધીજી

(લોકગીતનો ઢાળ)

ગુજરાતી ગુજરાતી

ગાંધીજી ગુજરાતી રે.

અમારા દેશનું મોતી

ગાંધીજી ગુજરાતી રે.

માતાની આંખમાં આંસુડાં ભાળી;

અંતરમાં દેશદાઝ લાગી

ગાંધીજી ગુજરાતી રે.

ભારતને ઠાજ એણે લીધી ફકીરી;

સૂતેલાંની ઊંધ ભાંગી

ગાંધીજી ગુજરાતી રે.

રે'ટિયો બાપુનો સાચો સંગાથી;
બાદીની માયા લગાડી
ગાંધીજી ગુજરાતી રે.

જુગજુગ જીવો ગાંધીજી બાપુ;
ઇશ્વરની પાસ એ જ માથું
ગાંધીજી ગુજરાતી રે.

જીવન-હીંડોળ

(રાસગીત)

અંતર-નિકુંજે નાચે આશાનો મોરલો,
જીવનમંદિરે નાચે રંગભર્યો મોરલો:

ધેણું બને મારું ચિતડું ચઢાર,
નાચું હમંગ ભરી રંગમાં અખોલ....અંતર.

ગાજે કાળાશભરી વાદળીઓ આભમાં,
નાચંતી સંગ પેલી વીજલડી તાનમાં:

કુદરત મસ્તાન બની કરતી કહલોલ,
નાચે ઉલ્લાસભર્યાં નયનોમાં મોર....અંતર.

આંખાની ડાળે સખી ટહુકે ઢાયલડી,
પ્રાણુભરી ઝૂલે આ જીવનની વેલડી:
જીવન-હીડોળનાં મોંઘેરાં મૂલ,
રમવાને પ્રેમભીતું હૈયું આતુર....અંતર.

ભોરલો

(રાસગીત)

ભોરલો નવરંગી રંગમાં ભર્યો.

સરોવરિયે સામે મળ્યો...ભોરલો.

પચરંગી પીછામાં સરજ ને તારલિયા;

ઝપ્પૂકંતા હીરલે મઢ્યો....ભોરલો.

હરિયાળી કુંજે ને દૂર દૂર ડુંગરમાં;

ટહુકંતો તાનમાં સુણ્યો....ભોરલો.

ગાજ આકાશતણા ધુમ્મટમાં મેહુલિયો;

નીરખીને ઘેલો બન્યો....ભોરલો.

ઢૈયામાં હેત ધરી નાચંતો નેહભર્યો;

ઉરના આનંદે ડૂલ્યો....ભોરલો.

વસંત

(અભિનયગીત)

રમ્ય ખીલી વસંતની ખહાર,

ડોલે નવરંગી ફૂલડાં રસાળ.

આમ્રકુંજે-નિકુંજે ગાતાં પંખી સુગાન,

દૂર ડુંગરમાં ખુલખુલના ટહુકા સંભળાય;

છાનીમાની ક્યાં ગાતી ઢાઢિલા શરમાળ....રમ્ય.

ઢેવી સરિતા સરંત, વાયુ મીઠડા વહંત,

રમે સરૌવરમાં હંસ, ઉરમાં ધારી ઉમંગ;

જાગે માનવના દિલમાં આશાના તરંગ....રમ્ય.

કુંજે ટહુકંતા મોર કળા કરતા મદલોલ,

હસે કુદરત હરિયાળ, ફેરે ફૂલની સુવાસ;

જાગે અંતરમાં નવલા ચેતનના ચમકાર...રમ્ય.

પ્રાર્થના

(પ્રાર્થનાગીત)

[આશાવરી]

નમન હો કરુણાસાગર શ્યામ....
મેંધો માનવદેહ બનાવી,
જ્ઞાનદીપનાં ઓજસ આપી,
નયન દીધાં રળિયાત....નમન.

કલા, કાવ્ય, સંસ્કાર સમર્પી,
શોભાવ્યું ભારત રસમાળી,
શાં કરીએ યશગાન....નમન.

વિયોગે પરમેશ વિષાદી,
રસહીણી આ ભારતવાડી,
રસ સીંચો રસરાજ....નમન.

ખંસરી

(અભિનયગીત)

મીઠી ખંસરીના સૂરો સુણાવો ઢાઘ,
અમને આંખાની ડાળે ઝુલાવો ઢાઘ....મીઠી.

આંખાની ડાળે ટહુકે કાયલડી કાળી;
કુંજોમાં અલખેલા મોરલા નચાવો ઢાઘ....મીઠી.

રૂપેરી ચાંદલિયો ને તારા રમે રાસે;
એવા મોંઘા શારદરાસમાં રમાડો ઢાઘ....મીઠી.

ફૂલડાં ફેરે ને પ્રસરે સુગંધી મધુરી મધુરી;
અમને મીઠી સુગંધે મહેકાવો ઢાઘ....મીઠી.

ઉપાની ઓઢણીના રંગો મઝાના સોહે;
તાજાં ફૂલડાં સોહામણાં અપાવો ઢાઘ....મીઠી.

દીપાવલિ

(બાજગીત)

નવરંગી ઉષા સોહાય,
આંગણિયે રંગોળ પુરાય;
સારું ખાવાનું સૌ ખાય,
ઉરમાં હર્ષ અતિશય થાય.

દીપક પ્રગટે ઘેરે ઘેર,
દીપાવલિ જોવાની લહેર.

ભિજળાં કપડાં પહેરી અંગ,
મઝા ઉડાવે મિત્રો સંગ;
દેવમંદિરે દર્શન જાય,
પરમેશ્વરને લાગે પાય.

દીપક પ્રગટે ઘેરે ઘેર,
દીપાવલિ જોવાની લહેર.

માનવ મુખડે પ્રરંકે હાસ,
બાલિકા સૌ રમતી રાસ;
પ્રભુ પ્રીતે હું લાગું પાય,
જીવનમાં સુખ રહે સદાય.

દીપક પ્રગટે ઘેરે ઘેર,
દીપાવલિ જોવાની લહેર.

અમે તો

(અભિનયગીત)

અમે તો ઝગમગ ઝગમગ ઝગતા,
નક્ષત્ર તારલા....રે.

અમે તો ઝરમર ઝરમર ઝરતાં,
ફેરાં આસનાં....રે.

અમે તો વનવન એકલ ભમતા,
વનના વાયરા....રે.

અમે તો સુંદર ફૂલ પર ભમતાં,
પીળાં પતંગિયાં....રે.

અમે તો મધુરું મધુરું હસતાં,
જગનાં ફૂલડાં....રે.

અમે તો ભારતમૈયાનાં અલખેલાં,
બાલુડાં.....રે.

ગુજરાતના વતની

(બાળગીત)

ગુજરાતના ગુજરાતના,
ગુજરાતના વતની;
અમે....ગુજરાતના વતની.

ગુજરાત અમારી માતા,
દિનરાત અમે યશ ગાતા,
ભારતના ભાગ્યવિધાતાગુજરાતના વતની.

અમે દેશદીપક ગુજરાતી,
માતાની કૃપા દીપાવી,
માનવતાના અનુરાગીગુજરાતના વતની.

અમે ગુજરાતના વતની.

કનૈયો

(નૃત્યગીત)

સખી પેલો ક્યાં ગયો નંદ કનૈયો,
જસોદાજીનો લાલો....સખી.

ખંસી બજવી યમુનાતટ આવી,
ઘેલી બનાવી ના સતાવો....સખી.

માગે હૃદયનાં દાન સજનવા,
ચીર ફાડી ગયો કનૈયો... સખી.

મધુવનમાં સખી રાસ રચાવ્યો,
કુંજનમાં ચારી ગયો ગાયો....સખી.

દહીંની ગોરસી મારી ફેાડી દુલારે,
છૂપી ગયો નંદકનૈયો....સખી.

દીવડા

(લોકગીતનો ઢાળ)

મારી માતાના ઝગમગતા દીવડા,
ભરે જીવનમાં નવલો ઉજસ....મારી.
એની જ્યોતે જ્યોતે તે સત્ય નીતરે,
દિવ્ય શાંતિના ઝળકે સંદેશ....મારી.
એણે અજવાળાં પાથર્યાં ત્રિખંડમાં,
હૈયે હૈયે જગાવી દેશદાઝ....મારી.
ખૂલ્યાં માનવના અંતરનાં બારણાં,
ઢીઠા ઉરઉરમાં આતમરામ....મારી.
તપો જુગ જુગ અખંડ માના દીવડા,
જીવનનૈયાના તારણહાર....મારી.

મંદિરિયે આવજે

(રાસગીત)

કા'ન તારી આંખડીમાં ચંદ્રનો પ્રકાશ છે,
ઉરમાં ઉજસ દિવ્ય રેલવા કિશોર,
મંદિરિયે આવજે.

કા'ન તારા આંખપેં ગુલાબના સુરંગ છે,
સુરંગે અંગ મારું રંગવા કિશોર,
મંદિરિયે આવજે.

કા'ન તારા બોલમાં સુધાભરી મીઠાશ છે,
મોંઘાં પીયૂષ તેનાં પાવા કિશોર,
મંદિરિયે આવજે.

કા'ન તારા શ્વાસમાં સુપ્રપ્તની સુવાસ છે,
સુવાસ મારા મંદિરે પ્રસારવા કિશોર,
મંદિરિયે આવળે.

કા'ન તારી બંસરીમાં ઢાકિલાનાં ગાન છે,
સુગાને તનબાનને બૂલાવવા કિશોર,
મંદિરિયે આવળે.

ચાંદલિયો

(બાળગીત)

ચમકે ચાંદલિયો આકાશ,
રમતા તારલિયા ચોપાસ;

મલકે ચાંદલિયો આકાશ,
હસતા તારલિયા ચોપાસ.

ચાંદો ગીતો ગવરાવે
તારલિયા સૂર પુરાવે;

ભેગાં મળીને રમતાં રાસ,
રૂપેરી રઢિયાળી રાત.

ચમકે ચાંદલિયો આકાશ
રમતા તારલિયા ચોપાસ.

હોળી

(નૃત્યગીત)

વસંતે વાયુ વાયા રે

આંખલિયે આંચો મોર.

આંખલિયે આંચો મોર રે

મારૂં ચિત્ત ચઢ્યું ચગડોળ....વસંતે.

અંગે ચેતન હસી રહ્યું

વન ઢાકિલનો કલશોર,

કુંજનિકુંજે મયૂરો નાચે

ઢેલ નાચે રે,

હોળી રમવા દિલકું તલસે

મુખકું મલકે રે....વસંતે.

કેસૂડાંને વાટી ધૂંટી

રંગ બનાવ્યો રે,

રંગભરેલી પિયકારી લઈ

રમવું ઢાની સાથ ?....વસંતે.

મેધરાજ

(અભિનયગીત)

તમે હાંથે ગગનમાં ગાળે,
મઝાના મેધરાજ ! મેધરાજ !

તમે મીઠડાં અમૃત પાળે,
મઝાના મેધરાજ ! મેધરાજ !

ઢવી આકાશે ચળકંતી વીજળી !
એની કાયા ચમકતી ઢાણે ઘડી ?
એતો લાગે તમારી બહેની,
મઝાના મેધરાજ ! મેધરાજ !

તમે આવો તો આવકાર આપશું,
તમે આવો તો હેતથી બોલાવશું !

નાચી ફૂદી ને ગીતડાં ગાથું,
 મઝાના મેધરાજ ! મેધરાજ !
 મારાં ખેતર, બગીચા ને ઝાડવાં,
 તમે આવો તો લાગે રળિયામણાં;
 તમે આખી તે દુનિયાના રાજ,
 મઝાના મેધરાજ ! મેધરાજ !
 ઢેવી વાગે રૂમઝુમ તારી ખંજરી !
 વાગે દાયલના કંઠ ઢેરી ખંસરી !
 લાગે હરિયાળી કુદરતની વાડી,
 મઝાના મેધરાજ ! મેધરાજ !
 આખી આલમ જુએ છે તારી વાટડી,
 તારા અંતરની ઢંજ છાની વાતડી;
 ધરતીમાતાને કરજે રસાળી,
 મઝાના મેધરાજ ! મેધરાજ !

પોપટજી

(બાળગીત)

ઝૂલો પોપટજી, ઝૂલો પોપટજી,
ડાળિયે ડાળિયે ઝૂલો રે લોલ.

બોલો પોપટજી, બોલો પોપટજી,
બોલોને મીઠા બોલડા રે લોલ.

ઊડો પોપટજી ઊડો પોપટજી,
ઝાડવે ઝાડવે ઊડો રે લોલ.

આવો પોપટજી આવો પોપટજી,
અમારે આંગણે આવો રે લોલ.

બેસો પોપટજી. બેસો પોપટજી,
અમારે ટાડલે બેસો રે લોલ.

નાચો પોપટજી, નાચો પોપટજી,
અમારા ચોક્કમાં નાચો રે લોલ.

ગાઓ પોપટજી, ગાઓ પોપટજી
ગીતડાં મીઠાં ગાઓ રે લોલ.

એકલડી !

(નૃત્યગીત)

નહિ જળ સરવા રે જાઉં એકલડી,
મને પગમાં ખૂંચે ઝીણી કાંકરડી....નહિ
આભે કાળી તે વરસે વાદલડી,
ભીંજે નવરંગી સખી મારી ચૂંદલડી....નહિ.
ધડી ધડી ચમકાવે પેલી વીજલડી,
કા'નો પનધટ પર રોકે વાટલડી....નહિ.
હાથમાંથી સરી પડે ગાગરડી,
ફરકે પલપલ મારી આંખલડી....નહિ.
આંખે છાનીમાની ટહુકે ઢાયલડી,
કુંજે કા'ન વગાડે ઝીણી વાંસલડી....નહિ.

ગયો ક્યાં વિશ્વમાળી ?

(રાસગીત)

હરવાડીમાં રોપી આશાનાં ગુલાબ,
બનાવી મેં ફૂલવાડી;
ફૂલવાડીમાં સ્નેહની સીંચી રસધાર,
ખિલાવી મેં ફૂલવાડી.

ખીલ્યાં ગુલાબ મારાં મોંધી વસંતે,
ફેરે સુવાસ એની જીવનમંદિરિયે;
ભાવની ભાવનાભરેલી,
બનાવી મેં ફૂલવાડી.

આવ્યો પ્રફુલ્લ ફૂલ લેવા રસમાળી,
ચૂંટી ગુલાબ દિવ્ય ચાલ્યો હસાવી;
તનભાન સાથે લે ગયો ભમાવી,
ગયો ક્યાં વિશ્વમાળી !

મારી ફૂલવાડીમાં ચંપાનાં ફૂલડાં,
મારી રસવાડીમાં દ્રાક્ષોનાં ઝૂમખાં;
મૂઠીને સુગંધી મધુરી,
ગયો ક્યાં વિશ્વમાળી ?

મારી ફૂલવાડીમાં ટહુકે ઢાયલડી,
મારી ફૂલવાડીમાં નાયંતી ઢેલડી;
સૂની વિયોગી બનાવી !
ગયો ક્યાં વિશ્વમાળી ?

હસાવી નયાવીને રાસે રમાડી,
હૈયાના મહેલમાં વેરી ચિનગારી;
બાળી પૂજરણ ભોળી,
ગયો ક્યાં વિશ્વમાળી ?

વિશ્વસૌહર્ય

(પ્રાર્થનાગીત)

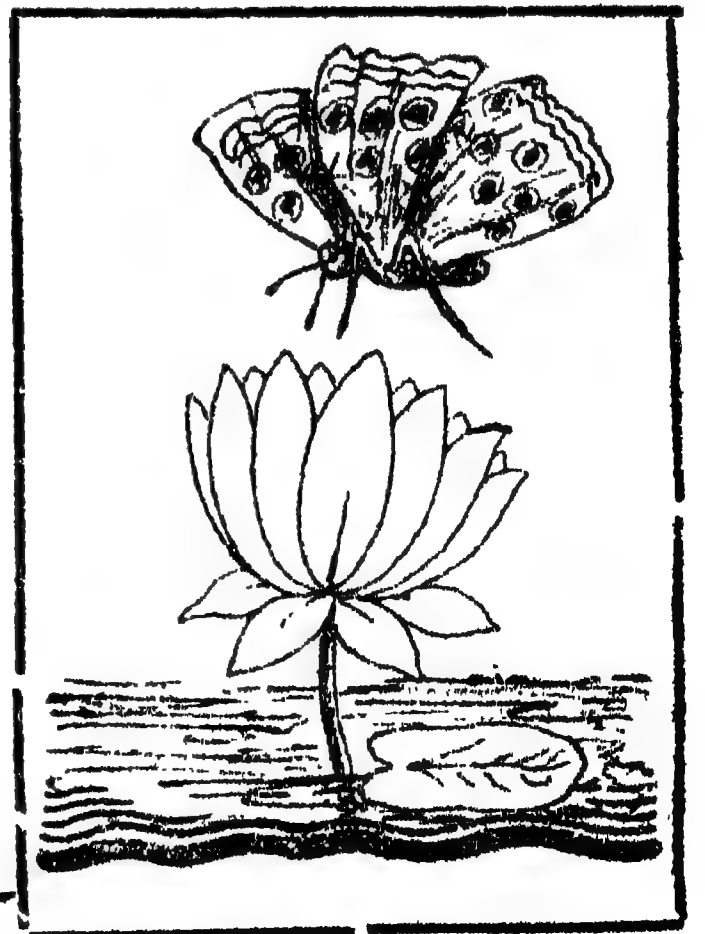
પ્રજુ રમ્ય રંગોળી પૂરે પૂરે પ્રભા થાતાં,
પક્ષી ઊડે ગાતાં.

સિંધુતણાં યૌવનભર્યાં મોજાં રમે રાસે
ઠા દિવ્ય ઉલ્લાસે,

સમીરે જૂલે પુષ્પો, મધુ, ભમતા ભ્રમર કુસુમે,
રસ મિષ્ટને સ્વાદે.

અમૃતધારા રેડવા ચંદા નમે આવે,
આહ્વાદ રેલાવે.

ધનધોર વ્યોમેથી સરે વર્ષા મીઠા નાદે,
સૌદામિની નાચે.

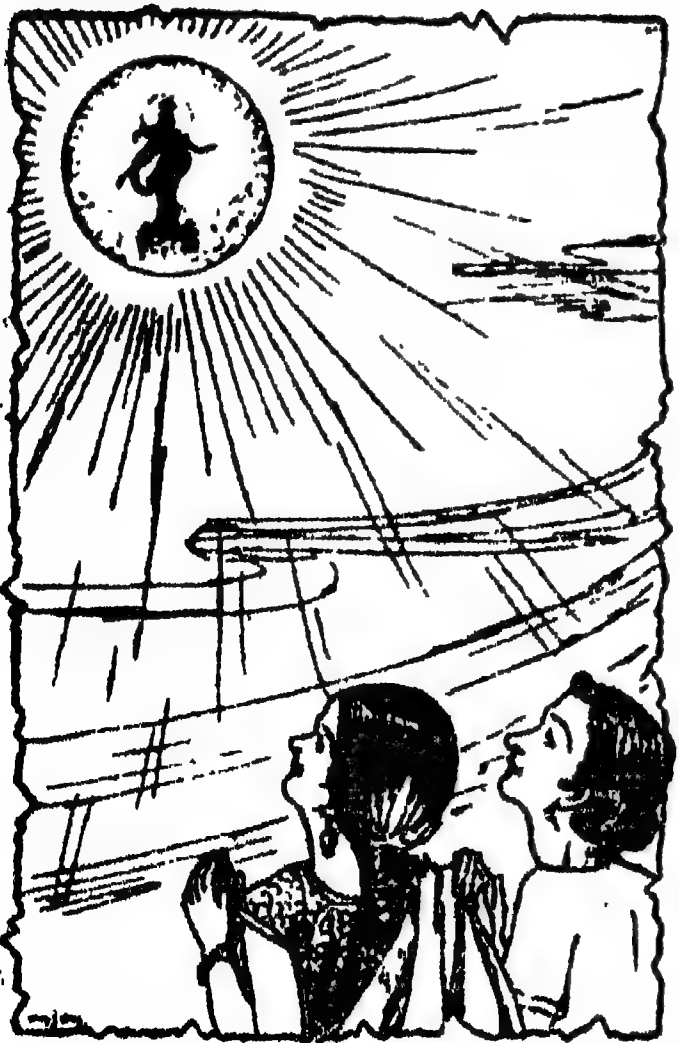

સંધ્યા શુચિ સૌંદર્યરાણી વિશ્વમંદિરે,
સ્મિત માધુરી રેલે.

જગજીવનમાં સ્વર્ગીય સુખના સાગરો રેલ્યા,
વિશ્વેશની માયા.

ઠા રમ્ય રજનીએ મીઠા સંદેશ પાઠવતો,
પ્રભુખેલ કાં રમતો !

મુજ હૃદય આતુર ઘેલડું ઝંખે વિશ્વ તારું,
મુખડું અમી ઝરતું.

શાનો છે શોર ?

(ખાળગીત)

શાનો છે શોર ? શાનો છે શોર ?

આજ મારા ખાગમાં શાનો છે શોર ?

બોલે છે મોર, બોલે છે મોર,

આજ મારા ખાગમાં બોલે છે મોર.

નાચે ગુલાબ અને ચંપાનાં ફૂલડાં !

નાચે હુલાસભર્યાં હૈયાં રસિકડાં;

લાગે મઝાનું ગુલાબી પરોઢ

આજ મારા ખાગમાં બોલે છે મોર

મેના પોપટ ઊડી કરતાં કલ્લોલ,

આજ મારા ખાગમાં બોલે છે મોર.

ગુર્જરગાન

(રાષ્ટ્રગીત)

ધન્યમાત ગુર્જર રળિયાત.
પ્રણમે ગુર્જરખાળ....ધન્ય
ગૌરવગાથા ગુણિયત તારી,
ગુર્જરીનાં હૈયાં વિકસાવી;
તન મનમાં ચૈતન્ય જગાવી,
દિવ્ય પંથ જીવન વહનાર....ધન્ય.
ભારત ભવ્ય અમોલ નિકુંજ,
અધખીલી કલિકા નવરંગે;
દિવ્ય પ્રેમની પરિમલ પ્રસરે,
નંદનવન થું જગ કરનાર....ધન્ય.

કલા કાવ્ય સૌંદર્ય પ્રણેતા,
અર્પે દુઃખસંકટમાં શાતા;
શૌર્ય, ધૈર્ય, ઔદાર્યે તપતા,
તનુજો વિશ્વ વિશે વિખ્યાત....ધન્ય.
જ્ઞાનધર્મ સંસ્કૃતિની માતા,
માનવને દીધી માનવતા;
સત્ય સનાતન ઉજ્જવલ તારા,
આત્મજ્યોતિના રમ્ય પ્રકાશ...ધન્ય.
વિશ્વવિરાટે ઉન્નત તારા,
કર્મભૂમિના પંથ નિરાળા;
ઊઘડે અમ અંતરનાં દ્વાર,
કહેતાં 'જયજય ગુર્જરમાત'....ધન્ય.

ભૂલાં પડ્યાં રે !

(લોકગીતનો ઢાળ)

વનમાં વસમી વાટ,
કાનજી ! ભૂલાં પડ્યાં રે.

મેરલી મીઠી બબલ,
કાનજી ! ભૂલાં પડ્યાં રે.

વનમાં ઝાઝેરાં ઝાડ,
કાનજી ! ભૂલાં પડ્યાં રે.

છાડીને ધરનાં કામ,
કાનજી ! ભૂલાં પડ્યાં રે.

દોડીને આવ્યાં આમ,
કાનજી ! ભૂલાં પડ્યાં રે.

મૂકી માખાપ ને બહેન,
કાનજી ભૂલાં પડ્યાં રે.

મેલી માથાની હેલ,
કાનજી ! ભૂલાં પડ્યાં રે.

છોડી હવેલી ને મહેલ,
 કાનજી ! ભૂલાં પડ્યાં રે.
 છોડી સહિયરોની સહેલ,
 કાનજી ! ભૂલાં પડ્યાં રે.
 છોડી દો ખોટા આ ખેલ !
 કાનજી ! ભૂલાં પડ્યાં રે.
 રે લા વો ને ર સ રે લ,
 કાનજી ! ભૂલાં પડ્યાં રે.
 અમને આવે છે ફેર,
 કાનજી ! ભૂલાં પડ્યાં રે.
 હાથ જોડું ભગવાન,
 કાનજી ! કાલાધેલા રે.
 અમે તમારાં બાળ,
 કાનજી ! ભૂલાં પડ્યાં રે.

રમતાં'તાં

(બાળગીત)

અમે રેતીમાં રંગ ભેર રમતાં'તાં,
અમે ભાઈ બહેન સૌને ગમતાં'તાં.....અમે.
અમે શેરીમાં સાતતાળી રમતાં'તાં,
અમે હસીને સૌને હસાવતાં'તાં.... અમે.
અમે વાડીમાં દોડતાં ફરતાં'તાં,
કૂલ વીણીને કૂલછાપ ભરતાં'તાં.....અમે.
અમે ચાંદાની ચાંદનીમાં રમતાં'તાં,
ઝીણા ટમટમતા તારલા ગણતાં'તાં.....અમે.
અમે માટીને મોરલો બનાવતાં'તાં,
એને બેઠું બેઠું આનંદે નાચતાં'તાં.....અમે.

રાધા—કૃષ્ણ

(સંવાદગીત)

રાધા—વાર કરી શાને ધનશ્યામ ? વાર કરી આ શાને ?

કૃષ્ણ—વાંક નથી મારો વ્રજનાર, વાંક નથી આ મારો.

રાધા—અંદન પુષ્પ ગુલાબ ભરેલી છાંય લઈ હું બેઠી,
સોળ સજયા શણુગાર મુરારિ નયનો નાખી થાકી....શ્યામ

કૃષ્ણ—વસ્ત્ર સજ્જ્યાં બહાર નીકળ્યો આવી ઊભી સૌ ગોપી,
માતા જસોદાને કહેવા લાગી કહાને મટુકી ફેાડી....આજ

રાધા—કુસુમસુરભ કરમાતાં સૌ આ ધીરજ ઉરની ખૂટી,
પૂજ્ય ભાવ ઊભરાતો દિલમાં સેવાની અભિલાષી....શ્યામ

કૃષ્ણ-માતા જસોદાએ ઝાલ્યું કાંડુ ક્યાં જતો દયા કા'ના ?
 ગોપી ધર ચાલ્યો શું પાછો દહીં માખણ ધી ખાવા આજ....વાંક
 રાધા-હૃદયપુષ્પ આતુર હતું પ્રિય જમરને ભાવે ભજવા,
 તુજવીણ મુજ અંતર અકળાતું કપટી નંદદુલારા....શ્યામ
 કૃષ્ણ-ઝાલેલું કાંડુ ના છોડ્યું મારી વાળ્યો પાછો,
 પણ બેપળ બેસીને ત્યાંથી છેતરી નાસી આવ્યો આજ....વાંક
 રાધા-પ્રેમ નિરંતર રાખો આવો રાધા દાસી માટે,
 સર્વ ભવોભવ મળજો પ્રિયતમ બંસીધરમન મોહન....શ્યામ.

વસંત આવી

(બાળગીત)

વસંત આવી,
વસંત આવી,
વસંત આવી રે.

ફૂલડાં લાવી,
ફૂલડાં લાવી,
ફૂલડાં લાવી રે.

રાતાં પીળાં રંગરંગનાં,
લીલાં પીળાં રંગરંગનાં,

ફૂલડાં લાવી રે—ભાઈઓ વસંત આવીરે.

સુગંધ લાવી,
સુગંધ લાવી,
સુગંધ લાવી રે.

ભાતભાતનાં ફૂલડાંકરી,
જાતજાતનાં ફૂલડાંકરી,
સુગંધ લાવી રે—ભાઈઓ વસંત આવી રે.

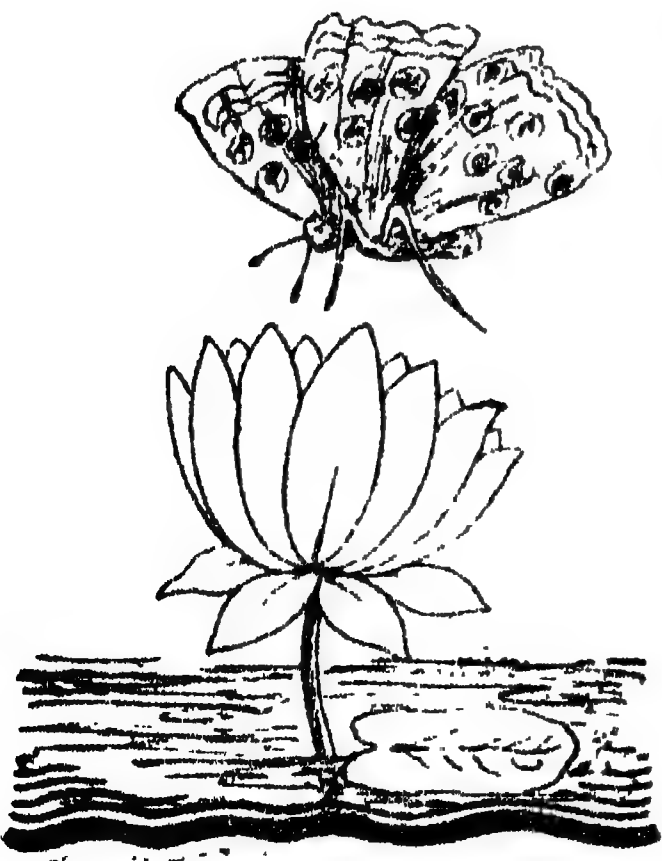
લીલી ઝાડી,
લીલી ડાળી,
લીલી વાડી રે.

આંખા પર ઢાયલડી બોલે,
વનવગડામાં ઢાયલ બોલે,
મીઠી વાણી રે-ભાઈઓ વસંત આવી રે.

ફૂલડાં નાચે,
મેર નાચે,
હૈયાં નાચે રે.

સરૌવરમાં આનંદે ઢેવા
હંસ નાચે રે-ભાઈઓ વસંત આવી રે.

હસતાં રમતાં,
હસતાં રમતાં,
ગમ્મત કરતાં રે,

પતંગિયાનાં ટાળે ટાળાં
રમવા આવે રે-ભાઈઓ વસંત આવી રે.

બોરડી

(બાળગીત)

મારી વાડીમાં નાનેરી બોરડી,
લીલી વાડીમાં નાનેરી બોરડી.

બોરડીનાં લીલાં બોર,
બોરડીનાં પીળાં બોર,
બોરડીનાં રાતાં બોર.

મારી વાડીમાં નાનેરી બોરડી,
બોરડીનાં મીઠાં બોર,
બોરડીનાં ખાટાં બોર,
બોરડીનાં તૂરાં બોર.

મારી વાડીમાં નાનેરી બોરડી.,

સાંજે સવારે બપોર,
ખાવાની લહેજત ઓર,
વાડીમાં નાચે છે મોર—
મારી વાડીમાં નાનેરી બોરડી.
કાંટા છે ચારે ઢાર,
બોરડીનાં બોર અણુમોલ,
બોર ખાધ કરશું કહલોલ.
મારી વાડીમાં નાનેરી બોરડી,
લીલી વાડીમાં નાનેરી બોરડી.

રાસ

(અભિનયગીત)

માથે જળખેડલાં લઈ સંચરી સાહેલડી,
પાણીડાં ભરવા પ્રભાત;
છેડે કુંજ કાયલરાણી મીઠા આલાપ.
સાડી પચરંગી રંગની સજી હસી હસી,
લાવે ઉષા સ્વર્ગના ઉજસ,
આંખે જ્યોતિ ભરે એના મોંધા પ્રકાશ.
હૈયે અમોલ કોડ જગતા ધડી ધડી,
ઊડવાને આભરે અનંત,
રંગે રમવા તરંગમાં ચાંદલિયા સંગ.
ગમતાં વસંતકુંજ હીંચવાં સાહેલડી,
નાચવા કો રાસ અણુમૂલ,
નાચે સાગરનાં નયનોમાં ચંદાનાં રૂપ.

ગાવલડી

(બાળગીત)

અરે ઓ ગાયેના ગોવાળ

ધીરે ધીરે ગાયો હાંક.

ગોરી તારી ગાવડીનું ગોરું ગોરું દૂધ;

મીઠું મીઠું દૂધ પીતાં,

નાચું રૂઢું ખૂબ....અરે.

ગાવલડીને માથે બખમે શીંગડીઓ સોહાય;

ધાસપાન નિરાંતે ઢેવી,

વાગોળીને ખાય....અરે.

અલ્યા તારી ગાવલડીને વાછરડી પર વહાલ;

વાછરડીને ભૂખી રાખી,

દો'તાં ના શરમાય ?....અરે.

અલ્યા તારી ગાવલડી તો મારકણી કે શાંત ?

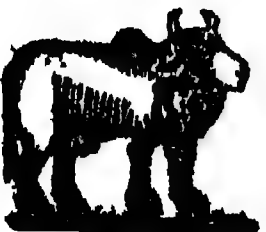
તાંબડી લઇને દો'વા જતાં,

નથી મારતી લાત ?....અરે.

તાજું તાજું દૂધ આપે ગાય મારી માતા;

રાતદિવસ એના ગુણ ગાતાં,

હૈયાં અમ થનગનતાં....અરે.

ભમરડો

(અભિનયગીત)

દોરી વીંટી ફેરવતો

મારો ભમરડો રંગીલો.

શું ગીત મઝાનું ગાતો

મારો ભમરડો રંગીલો.

થનગન થનગન નાચતો,

ધીરે સરી સરી દૂર જતો;

ફેરે આર ઉપર મદમાતો....મારો.

ફરતાં ફરતાં સૂધ જતો,

હું હથેળીમાં લધ લેતો;

ત્યાં ડગમગ ડોલાં ખાતો....મારો.

એક કૂંડીની બહાર ફરતો,

દોરીથી અધ્ધર ચડતો;

ત્યાં ડગમગ ડોલાં ખાતો....મારો.

હું હથેળીમાં ફેરવતો,

ત્યાં ચાક મઝાનો લેતો;

બે કૂંડીમાં ચક્કર ફરતો....મારો.

જ્યાં હથેળીમાંથી પડતો,
ફરતો ફરતો એ લડતો;
ખીજો ભમરડો દૂર કરતો....મારો.

યે કૂંડીમાં જીતી જતો,
આનંદે ગાતો ગાતો;
ફેરવી ફેરવી હરખાતો....મારો.

પતંગ

(અભિનયગીત)

ઊંચે આકાશમાં હડે

પતંગ મારો ઝૂલે ઝૂલે રે.

ઠંડા પવનની લહેરે

પતંગ મારો ઊંચે ચડે રે.

સાંધેા મેં પાયેલા દોરે

પતંગ મારો ઝૂલે ઝૂલે રે.

બીજા આવે ન એની તોલે

પતંગ મારો ઝૂલે ઝૂલે રે.

ઢવેા હોતે ગગનમાં ડોલે !

પતંગ મારો ઝૂલે ઝૂલે રે.

એણે કંઈકના કાપ્યા અઢલે

પતંગ મારો ઝૂલે ઝૂલે રે.

એ તો સૂરજને ઝાલવા દોડે

પતંગ મારો ઝૂલે ઝૂલે રે.

પેલાં પંખી શું ગોઠડી મોડે

પતંગ મારો ઝૂલે ઝૂલે રે.

તો હોતાર્યો નમતા બપોરે

પતંગ મારો ઝૂલે ઝૂલે રે.

માધુર્યના સાહિત્ય

કલાપીનો કેકારવ (સચિત્ર)	૫-૦
કલાપીની પત્રધારા (પ્રેમ-દર્દીઓ)	૩-૦
કલાપી ચિત્રદર્શન: આલ્પમ	૨-૮
જ્યોત્સ્ના (ભો. ૨. દીવેટીઆ)	૧-૮
તરંગા " "	૨-૮
કાનો વાંક ? (મુનશી)	૨-૮
નરસૈયો: જામ દરીનો (મુનશી)	૧-૮
થોડાંક રસદર્શનો: (મુનશી)	૨-૦
યુગરાતનો નાથ (મુનશી)	૩-૦
લોપામુદ્રા, ખંડ ૧: વિશ્વરથ (મુનશી)	૧-૦
લોપામુદ્રા, ખંડ ૨-૩ સાથે: (મુનશી)	
(દેવે દીધેલી અને શમ્બરકન્યા)	૨-૦
લોપામુદ્રા, ખંડ ૪: (મુનશી)	૧-૮
સુરેખા [સત્યાગ્રહયુગની નવલકથા]	૨-૮
શરતચંદ્ર	૨-૮
તક્ષશિલાની રાજમાતા	૩-૮
સદચરીની શોધમાં	૧-૮
સુવાસનચંદ્ર (શરદ્યાશુ)	૨-૮
ખિન્દુ (શરદ્યાશુ)	૦-૮
ઔતિહાસિક કથામંજરી	૨-૮
લક્ષ્મીનાં બંધન: (૨. જી. દક્ષાત્ર.)	૦-૧૨
હરીશચંદ્ર: ભાગ ૧ થી ૪	
(સ્વતંત્ર નવલકથા ચારે ભાગના)	૧૧-૮

જી. સુ. ભા. જી. એન્ડ સુ. સુ.

૧૨૯, પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ; મુંબઈ-૨

જી. સુ. ભા. જી. એન્ડ સુ. સુ.

પીરમશા રોડ, અમદાવાદ

શિષ્ય સાહિત્યની

નવલકથાઓ

સુરેખા

સુવાસચંદ્ર

રમણલાલ દેસાઈની

[શરદખાત્રુ]

[પરતાવનાસાથે]

૨-૮-૦

૨-૮-૦

ખિન્દુ

શરતચંદ્ર

[શરદખાત્રુ]

રમણીક અ. મહેતા

૦-૮-૦

૨-૮-૦

સહચરીની

રાજમાતા

શોધમાં

રાજમાતા

મામા સાહેબ મોરલીધર

૧-૮-૦

ઉછરંગરાય ઓઝા

ચોખેરવાલી

૬-૮-૦

[ટાગોર]

માન્યમંથર

૨-૦-૮

દિનેશ

રશ્મિ

૨-૦-૦

૨-૦-૦

મોતંગીયુગની

અભિજિતવાદની

કીર્તિકથાઓ

યુવરાજ

૨-૦-૦

[ઉપાધ્યક્ષ]

જીવન ચરિત્રો

નરસેયો: લક્ષ્મી હરિનો (મુનશી) ૧-૮-૦

કમાલપાશા [રમણીકલાલ દલાલ] ૨-૦-૦

જંગીઝખાન [રમણીકલાલ દલાલ] ૨-૦-૦

લખો

જીવનલાલ અમરશી મહેતા.

અમદાવાદ.

અને

મુંબઈ-૨

ધી એડવાન્સ પ્રિ. અમદાવાદ.

સાહિત્યના નાજરમત.

